z rozhodnutí obecního zastupitelstva odvolati k bezprostřednímu úřadu dohlédacímu. Kde odvolání jest podati, pravidla nestanoví. Zmíněný předpis reprodukuje ustanovení § 44 odst. 2 zák. č. 329/1921 Sb., který v § 45 odst. 2 stanoví pro obor své platnosti všeobecně, že odvolání podati jest do 14 dnů, a že o místě, kde jest odvolání podati, platí dosavadní ustanovení, pokud tento zákon nestanoví jinak. Zákon č. 329/1921 Sb. ani přímo ani nepřímo nestanoví, kde jest podati odvolání z usnesení obecního zastupitelstva k bezprostřednímu úřadu dohlédacímu. Platí tedy ustanovení dosavadní, t. j. § 99 obec. zříz. čes., podle jehož odst. 3 podati jest odvolání ve 14 dnech ode dne vyhlášeného usnesení neb oznámení představenému obce, aby je dále předložil. To platí i za účinnosti § 76 spr. ř. č. 8/1928 Sb. (viz Boh. A 10.164/32).

Podle konstantní judikatury jest opravný prostředek — není-li výslovně stanoveno jinak — pokládati za podaný včas pouze tehdy, jestliže v odvolací lhůtě na předepsané podací místo skutečně došel. V daném případě bylo tedy možno uznati odvolání Rudolfa R. za podané včas jen, kdyby bylo během odvolací lhůty došlo na městský úřad. Poněvadž podle spisů rozhodnutí městského zastupitelstva bylo jmenovanému doručeno 6. února 1932, bylo by odvolání muselo dojíti na městský úřad nejpozději 20. února 1932. Podle spisů došlo však od okresního úřadu, kde nesprávně bylo podáno, na městský úřad až 22. února 1932, tedy po uplynutí rekursní lhůty. Poněvadž žal. úřad, ač obec, předkládajíc odvolání, upozorňovala, že jest podáno pozdě, opomenul otázkou včasného podání odvolání se zabývati a vyřídil je meritorně, veden jsa patrně nesprávným právním názorem o místě podacím, bylo nař. rozhodnutí podle § 7 zák. o ss zrušiti.

Č. 11.618.

Zaměstnanci veřejní: Vznik nároku na substituční diety a nocležné ve smyslu dvor. dekr. z 28. března 1828 č. 2332/1828 Sb. just. zák. není s hlediska § 151 zák. č. 103/26 vázán teprve na ukončení substitučního poměru, nýbrž na uplynutí jednotlivých dnů poměru toho.

(Nález ze dne 20. prosince 1934 č. 23.789.)

Prejudikatura: Boh. A 9497/32.

Věc: Dr. František H. v K. proti ministerstvu spravedlnosti o diety a nocležné.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výnosem z 13. prosince 1927 zamítl žal. úřad v pořadu stolic správních žádosti st-le, rady vrchního zemského soudu, z 18. února 1927 resp. 17. března 1927, jimiž se domáhal dodatečného poukázání diet, které mu byly zadrženy za dobu pragmatikálních dovolených v letech 1921 až 1923, dále příplatku 10 Kč denně na nocležném, které mu po celou dobu jeho působení na Slovensku, t. j. od 16. dubna 1920 do 29. února 1924 nebylo vypláceno a konečně přiznání 5% úroků z prodlení pro rata temporis et quanti ze všech jemu patřících částek na dietách a nocležném. Výrok odůvodněn v podstatě úvahou, že postupem presidia soudní tabule v Bratislavě nebyly porušeny předpisy usnesení

min. rady z 24. července 1919 a 27. července 1920, podle nichž bylo sporné otázky vzhledem k stanovisku instanční stížnosti st-lovy posuzovati.

K soudní stížnosti st-le bylo toto rozhodnutí ministerstva spravedlnosti nálezem nss-u z 2. prosince 1930 č. j. 15.261/30 zrušeno podle předpisu § 6 zákona o ss pro vadnost řízení, ježto žal. úřad neprávem opomenul vypořádati se s výtkou odvolání st-lova, že sluší posuzovati poměr st-le jako soudce na Slov. přiděleného podle předpisů platných pro substituci v zemích historických a posuzoval spor podle předpisů usnesení min. rady z 27. července 1920, resp. 24. července 1919. Ježto zástupce žal. úřadu při tehdejším veřejném ústním líčení vznesl obranu promlčení sporných nároků ve smyslu § 151 plat. zákona, prohlásil nss v uvedeném nálezu, že nemohl k obraně té přihlédnouti, poněvadž jde o zcela nový právní důvod, který v nař. rozhodnutí uplatněn nebyl, proti němuž se st-l nemohl tudíž v písemné stížnosti brániti, a který před nss-em jeví se nepřípustnou novotou.

Poté rozhodlo ministerstvo spravedlnosti výnosem z 24. března 1932 č. 51.256/30 znovu a stížnosti opět nevyhovělo v podstatě z těchto úvah: »St-l domáhal se žádostí z 18. února 1927 a z 17. března 1927 přiznání diference mezi plnými a jemu vyplacenými zkrácenými dietami za dobu pragmatikálních dovolených v letech 1921, 1922 a 1923, dále nocležného denně 10 Kč za dobu přidělení na Slov. od 16. dubna 1920 do 29. února 1924, a konečně 5%ních úroků z prodlení pro rata temporis et quanti ze zadržených mu částek diet a nocležného. Diety a nocležné, jakož i všechny ostatní náhrady podle § 147 plat. zák. jsou služebními příjmy s hlediska § 151 plat. zák.

Podle odst. 6 § 151 plat. zák. může zaměstnanec uplatňovati nárok na doplatky scházejících částek na služební příjmy, které mu byly vypláceny nebo z úřední moci upraveny, pouze do tří roků od splatnosti té které nesprávně vyplacené částky. Zákon tu nerozeznává, zda splatnost nastala za účinnosti platového zákona, či již dříve. St-l domáhá se právě takových doplatků. Učinil to žádostí z 18. února 1927. Tříletá lhůta § 151 odst. 6 plat. zák. zasahuje proto u něho období do 18. února 1924. Všechny doplatky, které byly splatné před tímto dnem, jsou s hlediska § 151 odst. 6 plat. zák. propadlé, t. j. st-l opomenuv včasně podati žádost jest lhůtou právě zmíněného místa zákona prekludován a nemůže nárok na doplatky uplatňovati. S ohledem na tento právní stav není nutno zabývati se vývody stížnosti, pokud směřují k odůvodnění samotného nároku na diety, poněvadž lhůta § 151 odst. 6 plat. zák. zasahuje doplatky na tyto diety úplně. Nárok na nocležné zasažen jest touto lhůtou do 18. února 1924 a jsou doplatky na nocležné do tohoto dne propadlé. Zbývá s ohledem na dobu podané žádosti pouze období od 18. února 1924 do 29. února 1924, tedy 11 dní, které svrchu zmíněnou promlčecí lhůtou není zasaženo. Třeba posouditi, pokud jest nárok na nocležné uplatněný za toto období po právu. St-li byly přiznány a jím pobírány jako soudcem dočasně přiděleným od okresního soudu v Poděbradech na Slovensko a to k okr. soudu v P., kde zastával neobsazené místo přednosty soudu, diety ve výměře určené usnesením vlády z 27. července 1920, bod III ad 2, t. j. diety bez nocležného. Nárok zaměstnance na odškodné za službu konanou mimo jeho služební místo může

býti buď substitucí nebo služební cestou. Použití st-le ke službě u okr. soudu v P. nutno označiti za substituci, neboť zastával tam dočasně neobsazené místo přednosty soudu. Při substituci může tvořiti právní pramen pro posouzení nároku zaměstnancova na vedlejší požitky buď ustanovení § 46 org. zákona nebo dvorský dekret z 28. března 1828 č. 2332 sbírky just. zák. (t. zv. substituční normál). V daném případě nelze užíti § 46 org. zákona, poněvadž použití st-lovo na Slov. stalo se mimo obvod vrchního soudu, kde má své stálé soudcovské místo (arg. § 49 disc. zák. soudc.). Jest tedy pro jeho případ jediným pramenem nároku plynoucího ze substituce t. zv. substituční normál. Tento normál nepropůjčuje však mimo předepsané služební hodnosti odpovídající náhrady cestovného, jakož i náhrady s povinností substituovaného úřadu spojených služebních cest a diet, nároku na jiné další odškodnění a zejména nezná žádných příplatků k dietám jako zvláštní náhrady výloh spojených s přenocováním a nemá proto st-l na nocležné nároku. Dovolává-li se st-l pro svůj nárok výnosu min. financí z 15. července 1920 č. 5034 (Věstník min. spravedlnosti č. 6 z roku 1920), přehlíží, že tento výnos přiznává zaměstnanci v bodu 1—3 uvedený příplatek k dietě výslovně jen tehdy, byl-li zaměstnanec nucen ztráviti noc při služební cestě mimo úřední místo, což v daném případě není. I kdyby bylo uvažováno, zdali není zdrojem nároku uplatňovaného st-lem co do výše odškodného usnesení vlády z 27. července 1920, které má stejný právní význam a povahu jako usnesení vlády ze 4. června 1920, jehož provedením jest výnos min. financí č. 5034/20, kterého se st-l sám jako právní normy dovolává, byl by konečný výsledek úvahy o důvodnosti st-lova nároku stejný. St-l jako svobodný zaměstnanec neměl by nároku na nocležné vzhledem k ustanovení bodu III ad 2 zmíněného usnesení vlády. Poněvadž nebyl v žádném směru uznán nárok, který st-l vznesl, odpadá rozhodování o nároku na úroky z prodlení. Z těchto důvodů bylo nutno stížnost zamítnouti, aniž bylo třeba zvláště zjišťovati, že o části nároku uplatňovaného bylo již pravoplatně rozhodnuto a že tvoří tato část rem judicatam.«

Nss uvážil o stížnosti toto:

Stížnost má především za to, že řízení, jež předcházelo vydání nař. rozhodnutí, je stiženo vadami ve dvojím směru. Jednak proto, že, ačkoli nss shledal vadu řízení v tom, že žal. úřad teprve při veřejném ústním líčení vznesl obranu promlčení sporných nároků, proti níž se st-l nemohl brániti, vadu tu neodstranil, jednak v tom, že žal. úřad neprovedl před vydáním nař. rozhodnutí žádného šetření, v němž by byl dal příležitost st-li, aby se o promlčení nároku mohl vyjádřiti a uplatniti v tom směru své stanovisko.

Obě námitky jsou liché. Prvá z nich spočívá na mylném výkladu nálezu soudu ze dne 2. prosince 1930 č. 15.261/30. — V nálezu tom bylo soudem toliko konstatováno, že žal. úřad nemůže v řízení před nss-em hájiti zákonitost tehdy nař. svého rozhodnutí s hlediska předpisů § 151 plat. zákona č. 103/1926 Sb. o preklusi nároku na služební příjmy, nebyla však v uvedeném postupu žal. úřadu shledána nějaká vada řízení administrativního, kterou by byl měl úřad ten odstraniti. Vždyť řízení před nss-em je samostatným procesem, který nemá s řízením administrativním nic společného a nemůže proto míti vliv nedostatečnost pro-

cesních prostředků použitých žal. úřadem v procesu tom na řízení správní resp. na postup jeho. Není proto výtka vadnosti uvedená na prvém místě důvodná.

Důvodnou není však ani námitka, která konstruuje vadnost řízení z toho, že žal. úřad zamítl odvolání z důvodu prekluse uplatněných nároků, nedal však st-li příležitost, aby mohl před vydáním nař. rozhodnutí uvésti proti tomuto důvodu své námitky. Je sice pravda, že i řízení správní ve věcech služebních nároků státního zaměstnance je ovládáno zásadou slyšení stran a že je úřad v zásadě povinen provésti zjišťování rozhodných skutečností za účasti strany. Leč účast ta odpadá tam, kde úřad opírá zjištění o určitých skutečnostech o údaje strany samé resp. o momenty vyplývající z podání jejích.

V daném případě vychází žal. úřad ze zjištění, že st-l uplatnil nárok na přiznání diference mezi plnými a jemu vyplacenými dietami za dobu pragmatikálních dovolených v roce 1921, 1922 a 1923 a nocležného za dobu od 16. dubna 1920 do 18. února 1924 po uplynutí 3 let od splatnosti těchto vedlejších požitků a dospívá k závěru tomu z toho, že nároky ty uplatnil v žádostech ze dne 18. února resp. 17. března 1927. Opřel se tedy úřad co do zjištění rozhodných okolností o skutečnost, vyplývající z podání a údajů st-le samotného a není vadou, že st-le před vydáním nař. rozhodnutí neslyšel. Ostatně soud může přihlížeti toliko k vadám podstatným, tedy takovým, které svou podstatou ztížily straně obranu před tímto soudem. Tento předpoklad není dán, neboť st-l mohl ve stížnosti k tomuto soudu popříti předpoklady prekluse i správnost zjištění žal. úřadu v tom směru, a nešlo by tedy o vadu podstatnou, i kdyby bylo lze shledati v tom, že žal. úřad neslyšel st-le před vydáním nař. rozhodnutí, vadu řízení vůbec. Je tedy i druhá výtka, uplatňující vadnost řízení, vybudována na mylném názoru.

Než stížnost nedovedla zviklati zákonitost nař. rozhodnutí ani pokud se obírá meritem sporu a tvrdí, že o preklusi nároku na sporné diety a nocležné nemůže býti řeči. Stížnost hájí v tom směru názor, že sluší pozírati na substituční poměr st-lův po dobu působení na Slov. jako na jednotný nedílný celek a že proto počátek běhu preklusivní lhůty lze klásti teprve na den 29. února 1924, kdy byl st-l substituční služby zproštěn. Je-li tomu tak, pak spadá podle argumentace stížnosti uplatnění nároku na diety a nocležné, jež se stalo podáním z 18. února 1927, do tříleté lhůty § 151 odst. 6 plat. zák. a je opačný názor žal. úřadu mylný. St-l se však mýlí.

Mezi stranami není sporu o tom, že běží o diety substituční ve smyslu dvor. dekretu z 28. března 1828 č. 2332/1828 sb. just. zák. a příplatek k nim, t. zv. nocležné. Otázkou vzniku nároku na diety tohoto druhu obíral se nss již v nál. Boh. A 9497/32 a dospěl k názoru, že vznik nároku toho není s hlediska § 151 odst. 6 plat. zák. č. 103/1926 Sb. vázán teprve na ukončení substitučního poměru, nýbrž na uplynutí jednotlivých dnů poměru toho. Na názoru tom setrval soud i v daném případě a odkazuje co do bližšího odůvodnění na uvedený nález (§ 44 j. ř.). St-l nepopírá, že, pokud se týče diet, šlo ve sporu před. žal. úřadem o dodatečné poukázání diference mezi plnými a st-li vyplacenými dietami za dobu pragmatikální dovolené v letech 1921, 1922 a 1923 a že nárok na přiznání diference té uplatnil podáním z 18. února 1927. Podle toho,

co uvedeno, uplatnil st-l nárok na uvedené doplatky po uplynutí 3leté preklusivní lhůty § 151 odst. 6 plat. zákona a je stanovisko žal. úřadu ve shodě se zákonem. Totéž platí o t. zv. nocležném za dobu od 16. dubna 1920 do 18. února 1924, které sdílí podle své povahy jako příplatek k dietě právní osud tohoto vedlejšího požitku. Neporušil proto žal. úřad zákon, vyslovil-li také preklusi nároku na doplatky nocležného za dobu od 16. dubna 1920 do 18. února 1924. Poukazuje-li st-l v této souvislosti na podání z 20. října 1921, kterým se domáhal přiznání t. zv. nocležného a chce-li viděti v tomto podání uplatnění nároku vylučující preklusi, stačí k vyvrácení důvodnosti tohoto poukazu poznamenati jen tolik, že podání to bylo vyřízeno podle správních spisů zamítavě rozhodnutím presidia býv. tabule v Bratislavě z 27. října 1921, a že výrok ten vešel v moc práva. Nemůže proto podání to přijíti vůbec v úvahu při řešení otázky, jež došla vyřízení nař. rozhodnutím. Nejinak je tomu i s tvrzením, že měl úřad vzíti zřetel ke stížnosti, kterou st-l podal proti výměru presidia z 18. října 1922, ježto prý stížnost ta byla vlastně žádostí. Také tato stížnost byla žal. úřadem vyřízena jako opravný prostředek výnosem ze 4. ledna 1923 a mýlí se proto stížnost, chce-li opravný prostředek ten kvalifikovati za žádost o výplatu diet za dobu dovolené v letech 1921—1923, resp. nocležného za celou dobu působení st-lova na Slov. Skutkovým základem nař. rozhodnutí bylo pak jen podání st-lovo z 18. února 1927 resp. 17. března 1927, resp. opravný prostředek st-lův, vznesený do zamítavého vyřízení těchto podání. K jiným nebyl proto žal. úřad povinen přihlížeti.

Z toho, co dolíčeno, vysvítá, že se žal. úřad právem dovolal prekluse § 151 odst. 6 pat. zák., pokud šlo o nárok na doplatky diference diet za dovolené v r. 1921, 1922 a 1923 a nocležné za dobu od 16. dubna 1920 do 18. února 1924 a že jsou výtky stížnosti, tvrdící opak, bezpodstatny.

Zbývá výtka, která míří na onu část nař. rozhodnutí, v níž se žal. úřad obíral otázkou nároku st-lova na nocležné v době od 18. února 1924 do 29. února 1924, kterou prekluse nezasahuje. Stížnost v tom směru namítá toliko, že důvody uvedené části nař. rozhodnutí jsou v rozporu s názorem, odůvodněným v nálezu tohoto soudu z 2. prosince 1930, neuvádí však blíže, proč a ze kterých řádně konkretisovaných úvah má za to, že nař. rozhodnutí odporuje v oné části citovanému nálezu soudu. Nevyhovuje proto stížnost po této stránce § 18 zák. o ss a nemohla tvořiti podklad kognice soudu. Za tohoto stavu věci bylo stížnost zamítnouti pro bezdůvodnost.

Č. 11.619.

Zaměstnanci veřejní: * Povinnost k vrácení nesprávně vyplacených služebních příjmů podle druhé věty odst. 8 § 151 plat. zákona č. 103/1926 Sb. může nastati, byly-li zaměstnanci omylem vyplaceny služební příjmy vyšší, než jemu podle obsahu vydaného a neodvolaného výměru příslušely.

(Nález ze dne 20. prosince 1934 č. 23.923.)